

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgaar i et Antal af 1700 Eksempl.
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Olsker, Rutsker, Ro og Klemensker

Nr. 472

Fredag den 29 September 1922

10de Aarg.

Nord-Bornholms Ugeblad

trykkes i et Antal af mindst 1700 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet eller ved
vort Bud i Allinge, Sandvig, Olsker, Ruts-
sker, Ro og Klemensker

Nord-Bornholms Ugeblad

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertisering.

Nord-Bornholms Ugeblad

oplyser gerne Bekenntelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

Nord-Bornholms Ugeblad

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvårlig.

September.

Hører du Blæsten synge i Løvet,
fyge henover det sortnende Vand!
Bølgen, som vugged

for i en Mildhed,

skummer nu vredt

mod den ensomme Strand.

Henover Blaaet Skyerne jager

som en Flok Tyve, der bliver

forfulgt!

Det er September,

som gennem vort Land

høstgyldent drager.

Men efter Blæsten

vil Stilheden komme;

medens alt falmer vil Dagens Glans

gyde sig over den døende Sommer.

Da vil vi flette en Mindernes Krans,

prente i Sjælen dens dejlige Sødme,

huske dens Nætter, skære og bly,

hvert et forfrylende, glødende Gry,

— Afteners Rødme!

Og vi vil drikke af kølige Straaler

Vinen, du shænker os,

falmende Høst!

Og vil vi lytte

til Klangen, den bristende,

dybt i din mørke, dejlige Røst.

Vi vil forstaa den, thi vi fornemmer

Sorgen, der tolker

dens klagende Savn.

Gennem dens Toner høver vi fjænt

Sommerens Stemmer.

Morten Klinge.

Spis Frugt!

Frugtens gode Virkning paa
Sundhedstilstanden.

—o—

At Frugt er udmærket, ved vi al-
le, men dog bliver der ikke paa
nær spist Frugt nok her i Landet.
Man burde ligefrem opdrages til
det og allerede begynde at give
Børn Frugt istedet for Kager og
Bagværk; thi Frugtspisning gavner
Sundhedstilstanden i høj Grad, —
Blodet renses, de skadelige Fordø-
jelsesprocesser i Tarmene modvir-
kes, Maven holdes i Orden, og he-
le Arbejdsvevnen og Sundhedstilstan-
den forhøjes.

Som bekendt bruges der ogsaa
hele Frugtkure af Lægerne, og Ind-
virkningen paa Stofskiftet kan of-
te være forvassende stor, idet de
sygelige Tilstande forsvinder sam-
men med den Smerte og det Ilde-
befindende, de har fremkaldt. I u-
mindelige Tider har man jo ogsaa
kendt Frugtens Virkning i specielle
Sygdomstilfælde, saaledes Jordbæ-

mod Blodfattigdom og Gigt, Hylde-
bærssuppe og Hyldebærssaft mod For-
kølelse, Frugtsalter, navnlig Citron,
mod Skørbug osv.

Sure Frugter har en ikke ringe
Evne til at forhindre Udbredelsen
af visse Smitslifter, idet Frugtsyren
er antiseptisk. Nogle Draaber Ribs-
saft, Stikkelsbærssaft eller Citronsalt
er i Stand til at dræbe alle Bakte-
rier i et Glas Vand. Under Feber-
og Koleraepedemi ser man ogsaa
gode Virkninger af sure Frugter.
Den gunstige Virkning, som Frugt-
kuren har ved visse Tarmilidelser,
kommer sikkert af de sure Frugt-
safters Indflydelse paa abnorme Gæ-
ringer i Tarmkanalen, — navnlig
bruges Citroner, Ribs, Ananas og
Stikkelsbær.

Afførende Virkning har Figen,
Dadler, Æbler, Rosiner, Ribs, Stik-
kelsbær, Tomater, Druer og Kirse-
bær; Virkningen er bedst, naar Frug-
ten spises raa. Mod træg Afføring
hos Børn er Sveskemos et fortrin-
ligt Middel.

Stoppende Virkning har Blaabær,
Tyttebær, Tranebær og Granatæbler;
ligesom Brombær, Hindbær, Solbær
og Pærer, om end kun i ringere
Grad.

Frugtens beroligende Virkning
paa overirriterede Nerver tilskrives
man den gunstige Indflydelse, som
Frugtsaften har saavel paa Stofskif-
tetsudviklingen og Stofomsætningen
som paa hele Fordøjelsesprocessen.
Der er endog mange Læger, som
tilraader Frugtspisning til Allens-
maaltidet, da det virker som et mildt
Sovemiddel — og da navnlig Gra-
natæblesaft, Hæggebærssaft, Appelsi-
ner, Aprikoser og Ferskener.

Jordbær og Kirsebær har fundet
en ikke ringe Anvendelse mod Ny-
resygdomme, Hæggebær anvendes
af norske og svenske Læger mod
Hjertesygdomme; Tranebær er især
i tidligere Tider et skattet Middel
mod Rosen. Tyttebær og Hyben an-
vendes en Del Steder i Sverrig mod
Olm hos Børn; Ribs, Blommer, Jord-
bær og en Del andre syrlige Frug-
ter bruges mod Gigt og Reumatisme
Sure og syrlige Æbler er fortræffe-
lige mod Søsye og Kvalme. Ap-
pelsiner er et skattet Middel mod
daarlig Hudfarve, og Bananer er
gode mod Blegtsot og Blodmangel.
Hindbær og Jordbær bruges af fran-
ske Læger mod træg Levervirkning
og Fedtsye. Figen har lige
fra den graa Oldtid været anvendt
som Omslag paa Bylder, og endnu
anvendes de i Østerlandene som
Grødomslag til Behandling af disse
Lidelser. Nogle Læger tillægger Sol-
bærssaft en gavnlig Virkning mod
Halslidelser, særlig mod Svælgkatarr.
Citronsalt virker lindrende paa øm-
me Føder, men skal, hvis det er
meget slemt, helst anvendes varm;
den kan ogsaa anvendes mod Frost
i Hænder og Fødder.

Som man ser, er Frugt og Frugt-
saft sunde og naturlige Midler, som
man kan anvende overalt. De Tarm-
tilfælde som Børn og voksne faar

om Sommeren ved Nydelsen af u-
moden Frugt, skyldes næsten altid
en uhensigtsmæssig Fødeblanding.
Umoden, stærk syreholdig Frugt
sammen med Mælk, Kød og Suk-
ker kan bevirke Tarmtilfælde hos
ellers sunde og kraftige Mennesker
medens Frugten — altsaa selv den
umodne — taales udmærket, nydt
alene eller sammen med Brød.

Frugten har store appetitvækken-
de Egenskaber: dens lækende, syr-
lige Smag er parret med en opvik-
kende, inciterende Virkning paa he-
le Fordøjelsesprocessen. Derfor, spis
Frugt, navnlig i Sommeriden, hvor
man kan faa den frisk. Spis alle
Slags, naar der da ikke er speci-
le Forhold til Stede, som forbyder
det, — spis Frugt Morgen, Middag
og Aften.

F. D.

Paa Fodtur gennem Europa.

Servus fortæller om sine
Dagbogsoptegnelser og Minder.

(Kun for Nordbornholms Ugeblad)

—o—

Innsbruck har ca. 25,000 Indbyg-
gere; store paladslignende Hoteller,
smukke Kirker, særlig Universitets-
kirken, Triumfbue og et gammelt
Slot med forgyldt Kobbertag og
antikke gotiske Hjørner. I den
smukke Park afholdes Koncerter i
Sommermaanederne. Blandt Min-
desmærker maa nævnes Rudolfs-
brunnen, Annasøjlen, ogsaa Folke-
skjalden Walther v. d. Vogelweide.

I Gæstgivergaarden har jeg truffet
en Del unge Mennesker, og vi
traver med Tyskernes Grundighed
rundt i brændende Solhede, for at
faa det Hele med, og ender tilsidst
i Gasthof z. Andreas Hofer, hvor vi
paa de gamle Hvævinger i Kalkma-
lerier kan følge Hellens drastiske
Levnedsløb, medens vi slukker vor
Tørst i skummende Münchenerbier.

Saa lægger jeg Innsbruck bag mig
og vandrer op ad den kendte Bren-
nerstrasse. Paa den anden Side af
den dybe Dal gaar Jernbanen gen-
nem Tunneler og langs bratte Af-
grunde. Det er interessant at følge
det prustende Lokomotiv, se hvor-
ledes det arbejder sig fremad og
opad gennem Bjergene. Et Sted lu-
der en mægtlig Klippe ud over Ba-
nelinien. To Mænd er oppefra hejst
dernet; de har Sikkerhedslinier om
Livet, og man hører Hamrenes takt-
faste Slag, medens de med Mejslen
borer de dybe Huller til Sprænglad-
ningen. Gerne havde jeg set den
store Kolos styrte i Afgrunden, men
det tog maaske Dage og Uger in-
den alt var tilrettelagt.

Træt og udaset efter en anstreng-
ende Tur naaede jeg sent om Aftenen
Brenner; men alt var optaget
af Turister. Saa blev jeg og nogle
andre Efterskiftet indkvarteret i en
stor Stald, hvor der var rigeligt med

duftende Alpehø og en Mængde
bjælderingende Kreaturer. Vi sov
dog udmærket, og var tidlig oppe
næste Dag.

Efter et solidt Morgenmaaltid fore-
tog jeg en Udflugt i Bjergene og
var helt oppe over Snellinien, søgende
Edelveis. Mange sjældne Blomster
fandt jeg og pragtfulde Sommerfugle
— men Sneens Blomst var der ikke.
Tæmmelig forreven og forslaaet kom
jeg, alter ned paa banede Veje, og
her gik det op for mig, at der end-
nu var en Maaned til, inden Edel-
vejs blomstrer.

Om Aftenen naaede jeg og en
Ølbrygger Sterzing, hvor vi over-
nattede i Kroen.

Saa gaar det alter nedad mod det
solrige Italien, passerer Fæstningen
Franzenfeste og den militære Straf-
anstalt, Mittenwald, og naar om Aftenen
Brixen. Her vokser Vinran-
ker paa Skraaningerne og Morbær-
træer langs Vejkanten. Den lille
idylliske By ved Eisack ligner de
italienske Byer og Befolkningen ita-
ler overvejende italiensk; men den
henrivende lille Tirolienske i Gæst-
givergaarden „Zum Thalerwirt“ er
klædt i Nationaldragt og taler per-
fekt Tysk.

Der er mange Gæster, og belært
af Erfaring bestiller jeg straks Væ-
relse. Kassereren kommer og jeg
faar mit Tilgodehavende udbetalt.
„De kan faa Beskæftigelse her fore-
løbig“, siger han og beholder min
Bog.

Der røg min Italia-Rejse i Vasken.
Jeg var foreløbig lænket til denne
lille Turistby, Hotelpriserne var høje,
det var umuligt at lægge Penge op,
maaske maatte jeg lære paa min
sammensparede Rejse-Kapital. Jeg
ærgrede mig over Skæbnens Ugunst
og gik tidlig i Seng. Længe laa
jeg og kunde ikke sove for Gæ-
sternes Uro nedenunder. Musik og
Sang lød tydeligt op til mig. —
Nu spillede de Santa Lucia: „O bella
Napoli!“ — Jeg kastede Tæppet
af mig og slog Takt med Benene
mod Sengens Fodstykke i Raseri og
Arrigskab. — Det var lummervarmt
eller havde jeg Feber?

Næste Morgen traf jeg en Kollega
nede i Skænkestuen; han var kom-
men senere og var paa Vej nord-
paa. Jeg fortalte at jeg havde faaet
Beskæftigelse og skulde tage fat
straks, men helst vilde fortsætte Rej-
sen. Han var villig til at tage Plad-
sen og vi fulgte derhen og fik En-
gagementet ordnet.

Det er den 1. Juli. Solen staar
højt paa Himlen, da jeg forlader
den lille By, og det er frygtelig
varmt; men Landevejens skygge-
fulde Morbær- og ægte Kastanje-
træer yder mig Beskyttelse, og af
og til kommer et friskt Vindpust fra
Bjergene. Overalt frugtbar Dal-
skraaninger. I Klausen spiser jeg
til Middag; gammel By, kun en
eneste lang Gade med antikke By-
porte i hver Ende. Bjergene snæ-
ver sig ind med stejle Klippesider
og mange Tunneler.

Ugespejlet.

Udenrigs.

I Tyskland forberedes en Sam-
menslutning mellem Flertals- og
de Uafhængige Socialister i en
felles Front mod den borgerlige
Blok.

Belgien har accepteret de af
England garanterede tyske Skat-
kammerveksler, der efter de sidste
Forhandlinger kan prolongeres i
18 Maaneder, hvilket vil give Tysk-
land Ro til at styrke sin Betalings-
evne.

Man maa haabe, at Ilden, der
har raseret Smyrna, ikke er et
Varsel om en ny Balkankrig. Eng-
land staar i dette Spørgsmaal
reelt alene mod Tyrkerne, idet
saavel Frankrig (der uofficielt
har mest Interesse af at støtte
Tyrkerne), som Italien, vel sender
Tropper og Skibe, men har er-
klæret at ville trække disse tilba-
ge fra den neutrale Zone ved Dar-
dannellerne, dersom Tyrkerne
fortsætter Fremrykningen mod
Konstantinopel. Og dette vil Tyr-
kernes Fører, Kemal Pasha sik-
kert ikke være sen til at benytte
sig af, hvis — han af Overmod
eller mulig vedovervejelse —
tør fremkalde en væbnet Konflikt
med England.

Det bliver i alt Fald ikke Eng-
land, der her giver godvilligt ef-
ter; som det engelske Blad „Ex-
press“ skriver: „Flammerne over
Smyrna viser, hvilket Galskab det
er at lade staa til og hvilket Van-
ved det vil være at udsættes.
Lloyd George's krigerske Politik
paa Balkan er dog Genstand for
skarp Kritik i England.“

De smaa Balkanstater tropper
op bag England i egen Interesse,
for ikke igen at faa et overmæg-
tigt Tyrkdomme paa Balkan.

Fra Paris meddeles, at der er op-
naaet Enighed om Afholdelse af
en Orient-Freds-konference, man
maa haabe, at Resultatet ikke bli-
ver en ny Sevres-Traktat.

I Amerika har Senator Britten
i Repræsentanternes Hus ind-
bragt et Forslag til Resolution,
hvorin han kræver at Præsident
Harding nu skal træffe Foran-
staltninger til Genoprettelsen af
politisk og industriel Fred i Eu-
ropa.

Medens Krigen stikker sin He-
stefod frem, forhandler Folkefor-
bundet i Genève om Rustnings-
reduktionerne. Under disse For-
handlinger har Lord Cecil vendt
sig mod Skandinaviens, særlig Sve-
rige, med Bebrejdelser for, at
man nok vil nyde godt af de fore-
slaaede Garantiforpligtelser ved
eventuel Krig, men uden at ville
deltage i Udgifterne og Ulemperne
derved.

I Irland siges de Valera at søge
Fred.

Ex-Kejser Vilhelm skal til No-
vember giftes med Prinsesse Her-
mine von Schönau-Carolath.

Indenrigs.

Landmandsbanken er bleven
rekonstrueret, og dette vil for-
haabentlig herefter skaffe den
længe tiltrængte Ro i vor Bank-
verden, uden hvilken, den mu-
lige Bedring i Tiden vil være illu-
sorisk.

Den første Holberg-opførelse i København.

I Slutningen af September 1722 blev der for første Gang opført et Stykke af Ludvig Holberg i København, det var: »Den politiske Kandestøber».

For lidt over to Hundrede Aar siden havde man kunnet iagttage en Forandring fra tidligere i de københavnske Borgeres Maade at tage Livet paa. Medens disse før væsentligt havde passet deres Bedrift, ladet Autoriteterne om at tænke paa de offentlige Forhold og ikke interesseret sig synderlig for den store Verden, var de nu begyndt at se længere ud.

Aviserne var rigtig nok faa og smaa og meget ufuldkomne baade i Henseende til Hurtighed med at bringe Nyheder og til Paalidelighed, men de spillede dog allerede nu en Rolle. Ogsaa Smaaaborgerne politiserede og diskuterede de forskellige Spørgsmaal, f. Eks. paa Ølhuse og Kaffeuse. Paa et saadant Værtshus, hvor Borgerne mødtes og nød deres Drik, smøgende af deres Tobakspiber, synes Holberg oftere at være kommet, idet han dog ikke just blandede sig i Smaaaborgerens Diskussioner, men holdt sig tilbage og morede sig over, hvad hans Øre opfangede, og benyttede sig deraf i sin Forfattervirksomhed.

Holberg viser os i denne Komædie en saadan Smaaaborger, der tror sig i Stand til at være en stor Bys Borgmester og faar Lejlighed til at vise sine Evner-dertil. Han bliver revset for sin Overvurdering af sig selv, men han er ingenlunde en rent ud latterlig Person. Det har været Alvor med hans Stræben i at tænke alvorligt over Forholdene i Staden, og han har søgt at uddanne sig yderligere ved at læse Bøger, som han mente kunde fremme hans politiske Indsigt, hvorfor han ogsaa staar højt over sine Omgivelser i Oplysning. Han er fremdeles en hæderlig Mand, der har langt mere Sans for det almene Vel end f. Eks. Toldbetjenten, hvis Interesse for en forfærdet Høndet kun skriver sig fra, at han og hans Kolleger saa vil faa mere at fortjene; og Bundtmageren, der vil have Kolonier i Grønland, men ikke i Indien, hvor der ikke er Brug for hans Pelsværk.

Men alligevel mangler der ham noget. Ikke alene lægger han, da han selv staar som den fornemste Mand, en altfor stor Vægt paa den ydre Fremtræden, men, hvad der i høj Grad karakteriserer hans Standpunkt, han er ikke i Stand til at se Sagerne fra mere end en Side, og han kan ikke bevare en rolig Holdning i Farens Stund, men bryder helt sammen. De uvante Forhold overvælder ham i den Grad, at han kryber under Bordet, altsaa blive bange; og det har altid været saaledes her i Verden, at den Statsmand, som dette hænder, dermed har gjort sig umulig. Til sidst ved han ingen bedre Udvej, end at prøve at tage Livet af sig.

I hvor høj Grad dette Skuespil er bleven Nationens aandelige Ejendom, ses maaske bedst af de mange Ord derfra, der er bleven almindelig brugte Talemaader, der anvendes paa en lignende Maade som Ordsprog — man anfører dem, idet man dermed søger den Støtte for sine Udtalelser, der ligger i, at der er Overensstemmelse imellem dem og en vis sund Fornuft.

Naar man f. Eks. vil opmuntre et Menneske, husker man paa den unge Mand, der vil fri til Kandestøberens Datter og siger: »Frisk Mod, Antonius». Vil man afholde nogen fra at hægne gammel Uret, mindes man Borgmesterens Formaning til Hustruen: »Borgmesterens Frue maa ikke erindre, hvad som er vederfaret Kandestøberens Madam». Kan man ikke længere finde et fast Standpunkt i en Sag, naar ogsaa den anden Part har talt, siger man med Borgmesteren: »Denne haver jo ogsaa Ret». Og gælder det om at fastslaa Forskellen mellem at have et lille Indblik i noget og rigtig at forstaa det, anfører man de berømte Linier af Komediens Slutningsvers: »Et er et Søkort at forstaa, et andet Skib at føre».

Hvad er sikkert mere? — Dette spørger naturligt i mange Hjørner i denne Tid.

Nu troede man dog, at det værste var overstaaet, baade udenfor vor Dør og inde i vort eget Land, og at vi endelig kunne faa Arbejdsfred i mere end en Forstand. Men — hvorledes ser det ud! Brændende Byer og marcherende kampberedte Tropper er Ekkoet af den krigstrætte Verdens Raab efter Fred.

Og herhjemme — selv det, der skulde være klippefast, har vist Tegn til Raadsskabel og Fundamentet. Heldigvis er Ondet nu endelig bleven radikalt behandlet og Skavankerne lagt blot af en ubønhørlig Skæbne, bag hvilken der dog sikkert i lang Tid har staaet en sikker Mening om Ondet ude blandt Folk.

Men godt at der nu er bleven luftet ud, og vi maa haabe, at der ikke er altfor mange Steder med »lumme« Luft endnu. Vi trænger til at aande frit og har ikke Raad til at holde Haanden over det, der stemmer op mod den Bedring i Forholdene, som vi alle haaber paa; der findes mange, som kun kan holde den fornødne Optimisme oppe med dette Haab. Og i denne Tid trænger vi til Optimister — sunde Optimister — de andre har vi desværre haft lidt for rigeligt af, til at Landet i Længden kan bære det.

Men lad os baade for de ydre og indre Forholds Vedkommende træste os med, at Historien altid viser os, at efter de onde Tider kommer de gode. Historisk set, er Perioderne kun smaa, men for os, der lever midt i en af de slemme Tider, kan den være lang nok, og vi kommer til at træde i den og mangle Veksler paa Haabet og Ukueligheden.

Saa længe det kun er Krigen og Forholdene, der har medført Skavankerne, gør det endda ikke saa meget, naar vi skal se paa Fremtiden, langt værre og sørgeligt ville det være, dersom Ondet udsprang fra de enkelte Personer fra hele Folket som befængt. — Nej, det er kun en Bacille, der har angrebet os, og ikke alle har vi haft tilstrækkelig »Serum« i Blodet. Men naar Epidemien og dens Eftervirkninger er ovre, vil vor Handlen og Virksomhed, vore Tanker om hvor den sunde Fornuft hører op og de tvivlsomme Dispositioner begynder, være lige saa sunde som forhen.

Og lad os saa ikke laste alle dem, der har været Skebhens Redskab til at hidføre Vanskelighederne. Hvem tør garantere, at han ikke havde handlet omtrent paa samme Maade, under Forholdene, som de var. Bagefter kan vi jo alle se, som Drengen i »Kæiserens nye Klæder».

Men derfor skal vi heller ikke raabe op nu, men tænke over at ogsaa vi har været blinde, og saa hellere koncentrere vore Kræfter i ærligt Arbejde og Tro paa Fremtiden, det er, hvad der nu er Brug for.

Due Hain

Aforismer.

Mange opfatter Ros over andre, som Dadel over dem selv.

Kærlighed er den smukkeste Form for Egoisme — Egoisme er den hæsligste Form for Kærlighed.

Den offentlige Mening tvivler lidt om en god Gerning, men sjælden om en slet.

Mangen Mand bliver kun Ungkarl af Beskedenhed — han ønsker ingen »Bedre Halvdel».

Et godt Ord gaar fra Hjerte til Hjerte — et slet fra Mund til Mund.

Ilden i den digteriske Begejstring kan kun slukkes med — Blæk.

Afsvampningen af Rug og Hvede.

Hvem kender ikke Historien om Præsten, der hver Søndag Aar ud og Aar ind vedblev at gentage den samme Prædiken. Det forekom ikke Præsten nødvendigt at skifte Emne, saa længe den første Prædiken ikke fuldtud blev efterlevet. Paa samme Maade kan det gaa med Paamindelsen til Landmændene om at afsvampe Sædekornet inden Bruget, at det bliver en Gentagelse af de samme Argumenter den ene Gang efter den anden, en Gentagelse, der vel kan blive kedelig, men som vistnok ikke bør udelades, saa længe der endnu er mange Kornmarker, der bærer Vidnesbyrd om den almindelige Forsømmelse overfor Afsvampningsoplysningen. Det er hævet over enhver Tvivl, at der i ikke saa faa af disse Egns Landbrug kunde tjenes ikke saa lidt, ofte flere Fold paa hver Td. Land, om der blev foretaget en grundig Afsvampning. Ja, blot det drejede sig om et eneste Fold — at det i mangfoldige Tilfælde er 2—5 Fold, der mangler i Høstudbyttet, fordi Sæden ikke er bejdet, er desværre altfor velkendt —; men alene for at sikre sig det ene Fold, det samme som at have den aarlige Udsæd gratis; skulde det ikke være Ulejligheden værd, som er forbundet med at afsvampe. Jo, det er det, og derom er heller ingen i Tvivl, der har Forstaaelse af, hvor meget det tærer paa Høstudbyttet, naar der er Sygdom i Afgrøden. Men det, som er Aarsagen til, at der ikke afsvampes i større Udstrækning, er ikke det dermed forbundne Arbejde og Besvær, men derimod manglende Forstaaelse af Plantesygdommens Væsen og Betydning parret med en tilsyneladende uheldig Skepsis overfor alt nyt, ondt og godt i Flæng.

Der er flere af den Familie. Jeg traf en Mand forleden, der til alt, hvad der faldt paa Tale, fjøede denne Bemærkning: »Ja, det er nu ligemeget, for det er, som Aaret er til». Det er naturligvis en nem Maade at fritage sig selv for Skyld i, at Hveden er fuld af Brand og at der er saa megen Stængelbrand i Rugen, at alle, fra den yngste til den ældste, harker og spyttar af det sorte Støv, der under Tæskningen sætter sig i Halsen.

Men er det gammeldags, saa er det i hvert Fald ikke en god gammeldags Betragtning, den at skyldes Aar og Vejr for alt det uheldige ved Bedriften, og det turde være utvivlsomt, om et stort Antal af Landmænd vedblivende vil have Raad til at undlade at benytte et af de letteste og sikreste Midler til at fjerne Kornafgrødernes Størrelse, som Afsvampningen er.

Aktuelt er for Tiden Vintersædens Afsvampning, og for Hvedens Vedkommende maa der gøres opræksom paa, at det i mere end noget andet Tilfælde gælder om med minutnøjagtighed at gennemføre den foreskrevne Fremgangsmaade ved Afsvampningen, idet det er saare almindeligt at finde Brand selv i afsvampet Hvede. Hveden afsvampes med en 1 pCt. Blaastensopløsning, der ad et Par Gange og i en Mængde af ca. 15 Liter pr. 100 kg Hvede med en Vandkande bruges ud over Hvededyngen, der medens eller straks efter omskovles meget grundigt, saa alle Korn gennemfuges og sluttelig henligger urørt i 12 Timer, dækket af de blaastensvædede Sække. Sæden kan derefter spredes til Tørring. Hvis Hveden er meget stærkt befængt med Brand, er Nedsænkning i 1/2 pCt. Blaastensopløsning og Afskumning af de hele Brandkorn, som svømmer ovenpaa efter kraftig Omrøring, bedre, men saa brandet Hvede bør i det hele taget ikke benyttes til Udsæd paany, selv efter Afsvampning. Der bør i saa Fald gøres Udveje for at fremskaffe nyt Sædekorn fra Fremavl eller af anden solid Oprindelse.

Rugen afsvampes lettere og lige saa sikkert med 1/4 pCt. Formalinopløsning, ca. 15 Liter pr. 100 kg Rug. Opløsningen bruges ud over Rugdyngen, medens denne omskovles paa Logulvet og sluttelig øses op i en Dyrge og dækkes med formalinvædede Sække. Saaledes tildækket ligger Rugen og sveder i ca. 24 Timer, hvorefter den kastes til Tørring og hurtigt derefter er tjenlig til Saaning. Arne Larsen-Ledet.

kg Rug. Opløsningen bruges ud over Rugdyngen, medens denne omskovles paa Logulvet og sluttelig øses op i en Dyrge og dækkes med formalinvædede Sække. Saaledes tildækket ligger Rugen og sveder i ca. 24 Timer, hvorefter den kastes til Tørring og hurtigt derefter er tjenlig til Saaning. Arne Larsen-Ledet.

Fra Naturens Verden.

En Jæger fortæller, at han i Kanten af en afsides Skovstrækning fandt en for Kvæget nærgævet Træbeholder til Vand. Beholderen var tom og havde stejle Sider. Paa Bunden saa han en stor Frø sidde, omgivet af en Mængde delvist forterede Frøer. Da han nu traadte nærmere, saa han en Spidsmus komme frem fra et Skjul i Bunden og flere Gange kredse rask omkring den levende Frø dernede. Den havde formodentlig tænkt, at det var en »Fange», der var falden i »Faldgrube», men da den kun saa det gamle Offer, forsvandt den rask igen.

Nogle Dage senere kom han igen forbi Stedet, og saa at den store Frø var halvt forteret. Han kastede lidt Jord derned, og straks kom Spidsmusen frem for at inspicere Fælden, men forsvandt igen, da den intet fandt.

Passivt Medlem.

Anføreren for en Tyveband blev konfronteret med en allerede tidligere fange Tyv, om hvem man mente, at han hørte til Banden. Paa Spørgsmaalet herom, svarede Hovedmanden: »Ikke helt, han er kun »Fremmedlem».

Fra Uge til Uge

Rø og Olsker

Sygeplejerforening

har faaet en ny Sygeplejerske, som efter den 1. Oktober d. A. opholder sig paa Lynggaard, Rø, Tlf. 4.

For at faa Medlemmer nok til at bære Udgifterne har Bestyrelsen været i adskillige Hjem og i de fleste fundet god Forstaaelse, og mange har tegnet sig som Medlemmer, hvilket vi siger Tak for. Vi bede om Undskyldning for, at vi har været i alle Hjem og haaber, at man vil se paa det som næsten for meget at forlange og komme og melde sig til en af Bestyrelsen, deriblandt undertegnede.

Kontingentet vil vi forsøge at indkassere paa den Maade, at Medlemmerne betaler det til den, som tegnede dem, første Gang halvaarligt Bidrag omkring den 15. Oktober d. A. — og anden Gang 15. April 1923.

P. B. V.
R. Sommer, Rø Skole.

Frugtsafter.

Priserne er nedsatte.

J. B. Larsen.

Cyklist, se her!

Et Parti stærke DÆK med Garantii sælges for Kr. 5,50.

Prima Slinger Kr. 2,50.

Cykelhandler Mikkelsen.
Allinge.

En Karl

kan faa Plads til 1. November hos C. Kofod, Bøgeskoven, Rø pr. Gudhjem.

Olsker.

Tømmer-, Snedker- og Karetmagerarbejde udføres, saavel nyt som Reparationer. Eskild Jensen & S. Nielsen
Tlf. Allinge 82 y.

Slagteheste

købes til højeste Pris.

Konrad Nielsen, Østervang.
Tlf. Allinge 103.

Grønne Ærter.

Asparges samt andre Grøntsager i Daaser er betydelig nedsatte.

J. B. Larsen.

Konfirmations-Gaver.

Salmebøger og Telegrammer i stort Udvalg til billige Priser.

Et Parti Dametasker i Skind særlig billig. Se Vinduerne.

Sandvig Boghandel
E. Abrahamsen, Tlf. 55.

Gode hollandske

Blomsterløg

er hjemkomne.

„Hallelust“, Allinge.

Tlf. Sandvig 6. og 47.

Overretssagfører

Bojesen Kofod, Rønne

St. Mortensgade 17.

Inkassations, Dokumentskrivning m. m.
Træffes i Hasle Onsdag Formid.

Æbler til Salg.

Maler Nielsen, Allinge.

Citron-Essens,

Vanille Essens,

Mandel Essens,

Rom Essens,

Ananas Essens,

meget kraftige Varer i store og smaa Glas til billige Priser.

J. B. Larsen.

Faaborg Frugtvine.

anbefales til billige Priser.

Aalborg Taffel Akvavit

er nedsat med 80 Øre Flasken.

Allinge J. B. Larsen.
Tlf. 12.

Kaffe.

Garanteret ren og kraftig Kvalitet.

140 Øre pr. Halvkilo.

J. B. Larsen.

Nye Rosiner

1 Kr. pr. Halvkilo.

Nye Japan Ris,

40 Øre pr. Halvkilo.

smaa Japan Ris 30 Øre pr. Halvkilo.

J. B. Larsen, Allinge.

Allinge Biograf.

Søndag den 1. Oktbr. Kl. 8.

Bjærgfyrsten.

Stort og overordentligt spændende Skuespil i 6 Akter.

Denne Film viser os med hvor stor Dristighed de store organiserede Smuglerbander gaar frem, for at undgaa de Farer de er udsatte for.

Mejeriet Humledal

afholder Licitation paa Mejeriet Fredag den 6. Oktober Kl. 2 over Kørsel af Mælk, Smør, Kul og Is for Aaret 1923.

Salg af Mejeriets Afald for s. A. samt Salg af brugte Genstande. Endv. Forhandling om Mælkekørsel til Mejerierne Bjørnedal, Hammersdal og Køjbjerggaard i 3 Dage begrundet paa Opsælling af en ny Dampmaskine.

Konditioner og Køreplaner ligger til Eftersyn paa Mejeriets Kontor 3 Dage før Licitationen.

Bestyrelsen.

Trikotage!

For Damer og Piger.

Golftrøjer fra 15 Kr.
Pigetrøjer fra 4 Kr.
Strømper, prima sorte Skolestrømper i Nr. fra 1-8.
Skolestrømper, sorte uldne i lettere Kvaliteter.
Dame- og Børneundertrøjer, hvide, uldne
Nr. 1 2 3 4 5 6
95 120 155 190 225 265
Damestrømper, prima sorte danske, som kan forlænges.
Fine sorte engelske Damestrømper i 6 Kvaliteter.
Sorte og kulørte Damestrømper i Macco, Traad, Flor og Silke.
Børnestrømper, uldne, i hvidt og normal.
Damehandsker, sorte og kulørte i Uld, Bomuld, Silke og Skind, ca. 20 Kvaliteter.

For Herrer og Drengene.

Sømandstrøjer, engelske mønstrede uldne, alle Størrelser.
Danske glatte, uldne Sømandstrøjer, alle Størrelser.
Uldne Undertrøjer i 6 Kvaliteter og hver Kvalitet i 3-5 Nr.
Uldne Undertrøjer til voksne a 475
Underbenklæder i Bomuld og Uld, saavel strikkede som vævede
Herrerosker, graa, fra 35 Øre.
Do. uldne sorte fra 1,50.
Kameluldsvare, saasom Huer, Tørklæder, Ryg- og Brystvarmer, Knæ- og Fodvarmere.
— — —
Udvalget er meget omfattende og Priserne i Forhold til Varesnes Kvalitet yderst moderate.

Messens Ene-Udsalg

ved Chr. Olsen, Allinge

Telefon 100.

Ovennævnte Varer faas i samme Kvalitet og til samme Priser hos

E. Abrahamsen, Sandvig.

Til

Konfirmationen!

anbefaler vi os med et stort Udvalg i Matros- og Jakkehabitter, samt et righoldigt Udvalg i sorte og hvide Kjole-tøjer.

Kvaliteterne er gode og Priserne rigtige.

Nordlandets Handelshus.

Syltekrukker!

Stort Udvalg forefindes i

Allinge Kolonial & Produktforretning

Kunstgødningen

er hjemkommen og bedes afhentet.

Vi har endnu et lille Parti af det ekstragode Bindegarn

Allinge Kolonial- og Produktforretning

BORNA er bedst og billigst

Et Parti prima Golftrøjer

i alle Farver, særlig fordelagtigt indkøbt, udsælges for 22,50 Kr. pr. Stk.

Magasin du Nords Udsalg
ved Victor Planck.

Faxe Gødningskalk

er ventende pr. Sejler. Bestillinger modtages. Prisen er billigst pr. Skib.

Allinge Kolonial- og Produktforretning

Kul, bedste Derbyshire.

En Sejlerladning ankommer i denne Uge.
Bestillinger modtages.

Allinge Kolonial & Produktforretning

Gudstjeneste og Moder

Søndag den 1. Oktober
Konfirmation i Allinge Kirke Kl. 10
Ols Kirke ingen Gudstj.

Med Ønighedens forventede Til-
lædelse, afholder
Godtemplarforeningens Syforening
Bortsalg.

Fredag d. 6. Oktober Kl. 6.30 paa
Forsamlingshuset „Hammershus“.
Efter Bortsalget Bal til Kl. 1.
Udvalget.

En ældre Enke

eller Dame, som kunde ønske at
holde fælles Husholdning med en
enlig Enkemand søges. Billemtik.
„Husholdning“ bedes indlagt paa
Bladets Kontor.

Advarsel.

De Personer, som ikke er rigtig
klar over, om Frugten i min Have
er min eller deres, advares herved
mod at stjæle. Jeg synes det er
en lumpen Maade vedkommende
gør sig bemærket paa!

Chr. Kjeller,
Skovfryd, Olsker.

Bemærk.

Al Færdsel over min Grund er
forbudt uvedkommende.

Harry Nybo, Klemens.

Jagten

paa Golhegaard, Muregaard, Nord-
holt, Vibelyst og 2. Sig. Pcl. i Kle-
mens samt Hedebo i Olsker allyses.
Den jagtberettigede.

Al Jagt

er forbudt paa 14. Selvejergaards
Grund i Rutsker.

Den jagtberettigede.

Jagt og Nøddeplukning

allyses paa Hullegaards Grund i
Rutsker. Tillige allyses Jagten paa
Anton Petersens, Thorvald Jacobsens
og Pellegaards Jorder.

Al Jagt

paa Østre Borregaard, Kaggaard,
Rutsker Kommunes Plantage paa
Borrelyngen, Vang Stenhuggeriers
Grund, Habbedamgaard og G. Linds
Lynglod i Olsker er strengt forbudt
alle uvedkommende.

Ligeledes paa Carl Bergs Jorder.

Rutsker Jagtforening.

En mindre Landejendom

ønskes til Køb.

Dam, Bedegademøllen.

Al Jagt er forbudt

uvedkommende paa underlegnedes
Jorder.

Hullegaard, Rø. A. Olsen, E.
Hansen. A. Hansen. Slagter Skov.
P. Kure. K. Espersen. P. Hansen.
Charles Dam, Olsker.

En flink

Fodermester

kan faa Plads til 1. November paa
Bondegaard, Rø.

Et godt Orgel

staar til Salg straks.

Bentsen, ved Kirken,
Allinge.

Eu pæn nykonfirmeret

Pige

kan faa en let Plads til 1. Novem-
ber hos

Majermester **Hansen**,
Rø St.

Nye Rammelister

anbef. til betydeligt nedsatte Priser.
Vinduesglas tilskræres i alle
Maat billigt. Træuld er til Salg.

Harald Petersen.

Nye Sendinger Flormel

til nedsatte Priser.

Amerikansk meget kraftigt Mel sælges i 100 — 50 og 5 Kilogr.
Poser samt i løs Vægt.

Prima dansk Fabrikat, malet af ny, tør Hvede, a 100 kg Sække,
5 kg Poser og løs Vægt.

Vi sælger meget billigt og bytter ogsaa gerne med alle Slags
tørre Kornvarer af ny Høst.

Nordlandets Handelshus.

Alle Slags tørre Kornvarer

købes efter koll. Vægt. Prisen udregnes derefter paa Basis af Køben-
havns Børsnotering. — Fugtige og spirede Varer købes ikke foreløbig.

Nordlandets Handelshus.

Ny Havre og Blandsæd

til Hønsfoder sælges.

Sund, stor Majs sælges billigst i

Nordlandets Handelshus.

Twistlærred	70 cm.	70 Øre
do. svær	80 cm.	100 -
Sværtkipret	80 cm.	150 -

Nordlandets Handelshus.

BORNA smager delikat.

Fin, lys Klipfisk,
55 Øre.

Allinge Kolonial & Produktforretning

KAFFE.

140 pr. halv Kg.

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Færdige Klædninger og Klædevarer.

Stort Lager af Herreklædninger — saavel i kulørte som
i fint blaat Serges og Cheviot. — Konfirmand- og Dreng-
klædninger i stort Udvalg. Ekstra Benklæder i mange Kvali-
teter. Fine sribede Kamgarns- og svære blaa Fiskerbenklæ-
der. Buchskind, Serges og Cheviot 6.50 pr. m.

Stort Udvalg af Prover, hvoraf De kan vælge og faa
syet efter Maal. For solidt Arbejde og god Pasning garan-
teres. Konfirmand og Drengklædninger er paa Lager i stort
Udvalg

Jens Hansen.

Roofing, amerikansk Tagpap.

meget svær. 25 Kr. for 20 Kvadrat Meter.

Søm og Lim gratis.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Deres Trikotage

købes De med størst Fordel hos os, da vi har drt største Lager af
nye, urante Varer til yderst billige Priser.

Herretrøjer fra 2,00. Heluldne Dametrøjer 1,50.
Hululdne Børnestrømper 90 Øre.

Nordlandets Handelshus.

Vi har endnu nogle faa Dussin tilbage af vore kendte, stærke
Strømper til 1,80. Forsyn Dem for der bliver udsolgt.

Nordlandets Handelshus.

CLOËTTA'S

Fineste dansk Fabrikat
i ½ Kg Pakker.

Vi har Eneforhandling

af det ægte

ZEPHYR REFORM KRAVETØJ

Spar Penge — Spar Vask.

Bemærk Varemærket.

Nordlandets Handelshus.

BORNA giver lækkert Smørrebrød.

Arbejdstøj og

Underbeklædning

køber De altid bedst og billigst hos mig, naar De vil have noget, der er godt. Jeg har det største Lager til de billigste Priser. Eneudsalg af amerikansk Arbejdstøj og Overalls, det bedste, der findes til 8 Kr. pr. Stk. Drengedragter føres paa Lager i alle Størr. og Kvaliteter.

Jens Hansen.

BORNA er god!

Alle Mennesker,

som har set, hvorledes

Bornholms Vegetabil Margarine,

fremstilles, behandles og opbevares, vil ganske uvilkaarligt forlange dette højfine Produkt til sine Maaltider. - - Alle Forretninger i Allinge-Sandvig sælger

Bornholms Vegetabil Margarine.

Regnfrakker.

En ny Sending Regnfrakker er hjemkommen.

Raglan Frakker med Bælte 23,50.

Engelske Militærkapper sælges med Garanti for 40,00.

Nordlandets Handelshus.

Saahvede

Trifolium Nr. 14. Panserhvede. Tystofte Smaahvede
1 Aars Avl.

Saarug. Petkus Rug, ren og fyldig, Prisen rimelig.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Grovvederen.

Den vittige engelske Skuespiller Kean, var engang indbudt til Middag hos Sir George Beaumont. Da Eddingen blev budt om, tog en af Gæsterne, der sad ved Siden af Kean, et kolossalt Stykke paa sin Tallerken og rakte Kean Fadet. Kean saa spørgende fra Tallerkenen til Fadet og udbrød: »Undskyld min Herre, men hvilket af disse Stykker er Buddingen?»

Godt ment.

Herren (der har sendt et Bud med Blomster til en ung Dame): »Spurgte Damen ikke, hvem der sendte Buketten?»

Budet: »Hm, jo, hun spurgte om det ikke var en Herre med et langt dumt Ansigt.»

Herren: »Det nægtede De da vel.»

Budet: »Forstaar sig Herre, jeg vilde jo ikke forråde Dem.»

Pligtfølelse.

En Betjent i en Provinsby hørte en Nat en noget beskænket Herre synge hans Yndlingsang »Flyv Fugl, flyv —, og uvilkaarlig stemte han med af fuld Hals.

Da den sidste Strofe var sunget, sagde han beklagende: »Det var virkelig smukt, men nu bliver jeg desværre nødt til at arrestere os begge, vil De følge med til Vagten!»

Afkølelse.

»Kære Frøken, jeg har længe overvejet, inden jeg har besluttet mig, til at tilbyde Dem min Haand.»

»Aah jeg ber!, overvej De kun videre.»

Ubestemmelig Stilling.

En elegant klædt ung Mand henvender sig paa Politikammeret for at faa et Pas udstedt.

»Hvilken Stilling?» spørger Betjenten.

»Jeg er Haarkunstner ...»

»De maa udtrykke Dem mere bestemt, Frisør eller Borstenbinder?»

Fin Hentydning.

»Kære Onkel!» skrev en Student. »Det er saa længe siden jeg har modtaget Penge fra dig, at jeg faar den rødsomste Hovedpine, naar jeg forsøger paa at huske, hvorledes den sidste Tikrønseddel, som du havde den Venlighed at sende mig, saa ud.»

Tvilsom Undskyldning.

A: »Vil De gøre mig til Nar, min Herre?»

B: »De maa meget undskylde, men De glemmer, at man kun kan gøre een til noget, som Vedkommende ikke er i Forvejen.»

»God Dag, Hr. Hansen, sikke et Held jeg mødte Dem, jeg vilde nemlig gerne spørge, om jeg maa tage et af Deres Æbler.»

Vi kan anbefale vore Kunder at gøre Deres Indkøb af
Skeer, Knive og Gafler m. m.

Da Tilførslen fra Tyskland er ved at høre op,
er Prisen atter stigende.

Det største Udvalg finder De i

Allinge Kolonial & Produktforretning

Maskinolie.

Cylinderolie til Oliemotorer og Dampmaskiner.

Konsistentfedt, Pudsetvist.

Kun fineste Kvaliteter føres.

Allinge Kolonial & Produktforretning

Køreplan.

gyldig fra 1. Juni for

Rønne-Allinge Jernbane

Søgnedage.

Rønne-Sandvig

Rønne H.	8,00	12,50	7,25
Nyker	8,17	1,10	7,42
Klemensker	8,30	1,28	7,55
Rø	8,46	1,46	8,11
Tejn	9,01	2,04	8,26
Allinge	9,12	2,17	8,37
Sandvig	9,20	2,25	8,45

Sandvig-Rønne

Sandvig	9,50	5,40	9,10
Allinge	9,57	5,48	9,17
Tejn	10,06	5,59	9,26
Rø	10,22	6,16	9,42
Klemensker	10,38	6,33	9,58
Nyker	10,50	6,45	10,10
Rønne H.	11,10	7,05	10,30

Søn- og Helligdage.

Rønne-Sandvig

Rønne H.	8,00	12,35	7,30
Nyker	8,16	12,51	7,46
Klemensker	8,28	1,03	7,58
Rø	8,43	1,18	8,13
Tejn	8,57	1,32	8,27
Allinge	9,07	1,42	8,37
Sandvig	9,15	1,50	8,45

Sandvig-Rønne

Sandvig	9,30	5,55	9,10
Allinge	9,37	6,02	9,17
Tejn	9,46	6,11	9,26
Rø	10,01	6,26	9,41
Klemensker	10,17	6,42	9,58
Nyker	10,27	6,52	10,10
Rønne H.	10,45	7,10	10,30

paa Haandtaget og ring op Telefon
Allinge 74, [naar De] har et eller
andet at avertere.

Nordbornholms Ugeblads Annoncer virker bedst og koster mindst.
Glem det ikke.

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangle De en Svend eller Lærling en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avertere i Nord-Bornholms Ugeblad der hver Fredag bringes direkte ind c. 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Bindegarnet

er hjemkommet og kan afhentes.
Større og mindre Nøgler efter Behag. Billigste Dagspris.

Allinge Kolonial- og Produktforretning,

Polyphon Koncertapparater!

og Plader er hjemkommet, og tilbydes til Fabrikens Priser.

Kataloger gratis.

Sandvig Boghandel.

E. Abrahamsen.

Tlf. 55.

Sveitserost,

garanteret ægte.

Allinge Kolonial & Produktforretning

51 pCt. Foderblanding.

J. J. Larsens, Odense.

under Kontrol af dansk Landbrug og Handelslaboratorium.

Prøv den, og De vil blive forbauset over det gode Resultat.

Prisen billig.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Hatte, Huer og Kasketter

anbefales til meget billige Priser.

Filthatte i alle Farver 6,75

Sportshuer fra 4,00

Blaa Kasketter fra 4,00

Nordlandets Handelshus.

Bil udlejes.

En 6-7 Personers Linousine og aaben Vogu. Billige Priser.

L. Dellgren.

Tlf. Rutsker 75.

8-9 Personers Bil

udlejes til kortere og længere Udflugter. Moderate Priser.

Aksel Federsen, Tejn

Tlf. Allinge 67.

Klemensker

Skotøjsforretning

anbefaler Ridesøvler, Skafesøvler, Træskotøvler samt alt andet Fodtøj. Reparationer udføres smukt og billigt.

A. Munch.

Hestekød,

røget Kød og Spegepølse faas nu atter i min nyindrettede Butik.

Carl Jacobsen.